

ÓZDI HIRLAP.

VEGYESTARTALMÚ TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona
Egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér petit soronként 50 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos
HERRMAN ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
HERRMAN ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJA ÓZD.
hová a kéziratok, hirdetési- és előfizetési-díjak küldendők
Kéziratok nem adatnak vissza

A mezőgazdasági kamarák.

A földmivelésügyi miniszter megbízásából Bernát István dr. a Magyar Gazdaszövetség igazgatója és Kubinek Gyula, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója törvényjavaslatot dolgoztak ki a mezőgazdasági kamarákról. Ennek a javaslatnak az a célja, hogy a mezőgazdaság érdekeltjeit országosan szervezze és pedig megszabott hatáskörű és önadóztatási joggal bíró testületekbe, amelyeknek neve a külföldi hasonló intézmények mintájára mezőgazdasági kamara lenne. Ez a javaslat adná a mezőgazdasági érdekképviselőt régóta sürgetett szervezésének megoldását is. A javaslat gondosan kidolgozott indokolása rövid vázlatot nyújt arról, hogy mi történt eddig az érdekképviselő szervezése érdekében. Már a negyvenes években komoly mozgalom indult meg abban az irányban, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, mint érdekképviselői szerv, törvénybe iktattassék. Ennek azonban nem lett eredménye, valamint az 1879-iki székesfehérvári gazdakongresszuson felhangzott ama kivánságnak sem,

hogy önálló gazdatanács szerveztessék. A székesfehérvári gazdakongresszus folytán megalakult gazdasági egyesületek szövetsége 1883-ban, 1884-ben, 1887-ben, és 1892-ben foglalkozott az érdekképviselő kérdésével, s ez az aktio végre eredménnyel kecsegtet. Annak a harmoniának, és szoros együttműködésnek, amely a jelenlegi földmivelésügyi kormány és a magyar gazdaközönség között van, szinte természetes folyománya volt a miniszternek az az intézkedése, amellyel az érdekképviselői kérdés dolgában a két vezető országos szaktestület igazgatóit bizta meg törvényjavaslat kidolgozásával.

A javaslat szerint egy országos és annyi vidéki mezőgazdasági kamara lesz, amennyit a körülmények szükségessé tesznek. Az első mezőgazdasági kamarát első ízben nyolcvan taggal a földmivelésügyi miniszter alakítaná meg és hívná össze. A kinevezett tagok helyét vidéki kamarák által választott tagok foglalják el, mihelyt szervezésük befejeztetett.

Az országos kamara évenként legalább egyszer tart teljes ülést és az ügyvitelre az elnök mellé legfőlebb 30 tagból álló tanácsot választ. Az országos kamara

költségeit fele részben az állam, fele részben a mezőgazdasági kamarák viselik. A kamarai illetéket maguk a kamarák állapítják meg és ez a kataszteri tiszta jövedelem egy százalékát meg nem haladhatja. Az illetéket közadók módjára hajtják be. A kamarai működés részletes szabályozója az alapszabály, amelyet minden kamara maga állapít meg és a földmivelésügyi miniszter hagy jóvá.

A mezőgazdasági kamarák feladatait a javaslat a következőkben összegezi:

Kerületek mező- és erdőgazdasági viszonyait állandóan figyelemmel kísérik s a mutakozó szükséglethez képest törvényhozási, kormányzati intézkedéseket kezdeményeznek, illetve létező törvények és rendeletek végrehajtását sürgetik és ellenőrzik s a mennyiben törvény vagy törvényes rendelet által hatósági jogkörrel ruháztatnának fel, megbízatásuk körében eljárnak.

A területükön működő gazdasági egyesületek, gazdakörök és szervezetek alapszabályszerű működése felett ellenőrzést gyakorolnak.

A gazdatársadalomnak testületi és szövetkezeti szervezkedését elősegítik és irányítják, gazdasági egyesületekkel és gaz-

TÁRCA.

Fráter Aranka.

Irta: Vértesy Gyula.

— Az Ózdi Hirlap eredeti tárcája. —

Egy ügyvéd barátomnál voltam látogatóban s javában beszélgettünk egy csomó diákkori élményről meg jogászéletünk vidám és szomorú kalandjairól, mikor az irnok bejött jelenteni, hogy Fráter Aranka megint itt van.

— Csak had legyen — mondta szinte hangosan az ügyvéd — kezd már boszantani ez a vén skatulya. Minduntalan a nyakamra jár!

— Miféle Fráter Aranka? — Kérdeztem tőle.

— Csak nem az a híres, szép Fráter Aranka? Akivel együtt báloztunk, a bájos, gazdag Fráter Aranka.

— De éppen hogy az. A bájos gazdag Fráter Aranka. Azaz, hogy csak volt bájos, is meg szép is.

— A híres Fráter Aranka?

— Az, az. Ippi, érkeserűi Fráter Aranka. A Fráter Lénárt leánya. Aki után te is bomlottál, meg én is. Érdekes történet ez. El is mondd neked róla mindent. Megirhatod. Azt tudod, hogy

a büszke szépség, aki minket is, meg másokat is keveselt, megszökött valami cseh tisztcsékével.

— Nem tudom én.

— Nos hát akkor hallgasd meg. Mondom, hogy megszökött. Valami rongyos, koldus legénynyel. Képzelheted Lénárt bátyánk dühét. Kitagadta a leányát és egy garast sem adott neki. A szegény cseh csehül járt. Be kellett állania valami irnoknak, vagy mit tudom én miféle kis hivatalnoknak. Hamar ráunt a nyomorgásra és föbe puffantotta magát. Lénárt úr, aki ezalatt különben teljesen elverte mindenét, hallani sem akart a lányáról. Azóta itt él Pesten a szerencsétlen aszony. Volt ez már minden a világon. Nevelőnő, gazbasszony, felolvasónő, bonne, házvezetőnő, kaszirnő, boltikisasszony, társalkodónő, pénztárnoknő, de sehol nem tudott megmaradni. Tudod a Fráter-vér! A büszke, lusta Fráter vér! Azt akarta volna, hogy ahová ő ment el szolgálni, ott őt szolgálják ki.

Mig fiatalab volt, nőtlen öreg uraknál volt csak egy darabig abban a reményben, hogy valamelyik majd csak elveszi; de amikor egyik sem akarta elvenni, hát szépen odébb állt mindenünnen.

Igy aztán szépen lassan kikopott minden hely-

ről. Mikor hozzám először beállított, hat fillér volt a zsebében. Pedig hozzám már igazán a végszükség kergette. Mert bizonyára hogy akkor már sehol sem kapott semmit. Képzelheted milyen nagyot néztem, mikor koldulni jött hozzám Fráter Aranka. Az a Fráter Aranka, akit hiszen emlékezhetsz reá, hogy körülrajongtunk! Az a Fráter Aranka, aki egyszer nekem ígért egy szupécársárdást s azután a vacsoránál azt kérdezte tőlem, hogy igaz-e, hogy az apám szücs-mester, mert akkor nem táncol velem. Az ügyvéd arca még most is fellángolt erre a meg-szégyenyítésre, annyi, annyi év után.

— Azt kérdezte. Persze, hogy mondtam neki, hogy az apám az és hogy nem szégyenlem hogy az. Azzal ott hagytam. Kacagva felelte, hogy csak ezt akarta, mert jobb szereti Bay Ábrissal táncolni a csárdást.

Bay Ábris! Az a híres legény volt. Emlékszel reá? Azóta ez is járt nálam. De erről később.

Aranka azon a bálon csakugyan Bay Ábrissal táncolta a csárdást, én pedig senkivel sem táncoltam, úgy fájt annak a lelketlen leánynak megszégyenyítése.

Hanem másrészt talán ennek köszönhetem azt, amit elértem. Mert csak ettől az időtől kezd-

dakörökkel, szövetkezetekkel a szükséghez képest szerves összeköttetésbe lépnek, azokat bizonyos feladatokkal ideiglenes vagy állandóan megbízhatják s általában ily nemű egyesületeket és szövetkezeteket feladatuk teljesítésében támogatnak.

A mezőgazdasági szakértelem fejlesztése céljából kísérleti telepeket, állomásokot, mintagazdaságokat tartanak fel, állandó vagy időleges tanfolyamokat, előadásokat, kiállításokat, tanulmányutakat rendeznek, szaklapokat és szakkönyveket adnak ki. A kormány, törvényhatóságok és bíróságok megkereséseire válaszolnak és szakvéleménnyel szolgálnak. A mezőgazdasági termelés belterjessége érdekében a hitelviszonyok javításánál közreműködnek, gazdaságcikkék, tenyészállatok közös beszerzését előmozdítják, a termelőknek a gazdálkodás terén mindenemű szaktanáccsal szolgálnak. A termények értékesítésére vásárokat és aukciókat rendeznek s az árjegyzésre befolyást gyakorolnak.

A mutatkozó szükséghez képest gazda és gazdatiszt, vagy gazda és kereskedő közt felmerült vitás elintézésére választott bíróságokat alkotnak, kerületek tenyészeteiről törskönyvet vezetnek, a helyi mezőgazdasági szokásokat nyilván tartják, a munkás közvetítést szervezik.

Ezek volnának a mezőgazdasági kamaráról szóló törvényjavaslat előadói tervezetének érdemleges intézkedései amelyeknek kritikáját ezentúl fogják megadni az érdekelt hivatalos és nem hivatalos szervezetek.

H I R E K.

Eljegyzés. Gonda Adolf a Botta Alajos és fia cég könyvelője eljegyezte Kertész Rezsín urleányt Miskolcra. Ugylátszik a cég nemcsak

ve feküdtem komolyan neki a tanuláshoz, a munkáshoz. Ez a sértés ébresztette fel az önértézetemet, az ambícióm. Megakartam mutatni, hogy a szegény szücs fiából külbomb ember tesz mint a Bay úr Ábrisából. Valamivé akartam lenni, hogy valamikor éreztessem vele, hogy kár volt engem félre lökni az útjából.

Oh hogy gyűlöltem akkor is, még azután is sokáig mind a kettőt!

És a sorsa csodálatosképen elégtételt szolgáltatott. Akkor a mikor már eszemben sem volt a boszu. Mind a kettőt kezembe szolgáltatta.

Bay Ábris még a múlt télen járt nálam. Az egykori hies gavallér rongyos és piszkos volt? éhezett, fázott, szinte térden állva kért, hogy tegyem be akárhová, akárminek. Felöltöttem, jól tartottam, el nem eresztettem addig, míg a városhoz be nem tettem dijnoknak.

Persze, hogy nem becsülte meg magát! Néhány hét mulva csak beállított s újra elpanaszolta hogy kicsapták a dijnokságból,

— Miért?

— Eh, olyan komisz paraszt népség között nem élhet meg az úr. Komiszkodtak, én meg nem türtem a komiszkodásukat.

Adtam neki egy pár forintot s elküldtem, mikor pedig megint eljött, be sem ereszt-

házakat épít, hanem házassodik is. Sok szerencsét!

Jegyző választás. Óriási érdeklődés mellett megtörtént az arló körjegyző választás. A járási főszolgabíró által kandidált négy jelölt közül, Tobak József ózdi I. II.-jz 31 szavazatot kapván, Kádár Elek 30 szavazatával szemben arló körjegyzőnek megválasztott a másik két jelölt szavazatot nem kapott. Ugyanakkor Szepesik Gyula egyhangulag segédjegyzőnek, Guttmann Miksa pedig Borsodnádason szintén segédjegyzőnek választott meg.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést. „Özv. Quoilin Ferencné szül. Woneschitz Mária úgy a maga, mint nagyszámú rokonsága nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy a leggyöngédebb férj, a legjobb rokon, Quoilin Ferenc a R. M. S. T.-vasmű r.-t. művezetője, a mai napon, munkás életének 56-ik, boldog házasságának 28-ik évében hivatás közben hirtelen bekövetkezett szívszélhűdés folytán jobblétre szenderült. A drága halott földi maradványait f. hó 23-án csütörtök délután 4 órakor helyezték a róm. kath. egyház szertartása szerint, örök nyugalomra. Az engesztelő szentmise áldozatott pedig 24-én, reggel 8 órakor mutatjuk be az Egek Urának. Áldás és béke poraira: Ózd, 1908. július 21.“

Mint a villám futotta keresztül a hír községünket jul 21-én: Quoilin Ferenc meghalt. Hirtelen, szenvedés nélkül, néhány pillanat alatt végzett vele a halál. Hivatásának teljesítése közben szívszélhűdés érte, életének 56. házasságának 28 évében. Temetése július 23. délután 4 órakor a gyári zenekar, dalárda s hatalmas gyülekezet részvétele mellett a róm. kath. vallás szertartása szerint történt.

Lopás. Sajóvárkonyon F. J. lakásáról H. A. csavargó az ablakon bemászva 80 korona értékű ruhaneműt vitt el s a lopott tárgyakat potom áron eladogatta.

Az ózdi kohó-gyári ifjúság mulatsága mely f. hó 12-én lett megtartva, nagyon szépen sikerült úgy anyagi, mint erkölcsileg. A mulatság sikere rá vall az ügyes rendezésre mely kifogástalan volt. Nagyon szépen festett az egész mulató közönség a különböző színű papír sapkáiban. A világpostánál a legtöbb lapot Krausz Malvin k. a. adta el, a legtöbbet pedig Marityák Ilonka k. a. kapta, ki a szépség versenyben nyertes lett. Tisztelet jegyekért bejött: Rösch Frigyes, Hebrony József orsz. gy. k. 10—10 kor. Fodor József 7 kor. Geszler Frigyes, Botha Alajos, Sztólek Frigyes, Abloncy István, Quirin Sándor, Gyürky Gyula, Farkas Mihály, Szikorszky B., Veiner József f. k. 5—5 kor. Zsóry György, Németh Géza, Zsarnay M., Martinka N., Marosi L., Fiedler J.

tettem. — Azóta nem tudom mi történt vele.

Ez volt az egyik. A másik, Fráter Aranka nem sokkal ezután jött hozzám. Olyan volt, mint valami koldusasszony.

Dehogy is gondoltam a bosszúra. Igazi fájdalom, és mély részvét fogott el. Arra kért, hogy szerezzek neki bárminő állást. Eddig nem becsülte meg magát, de ezentúl meg fogja.

Napokig jártam a dologban, fűtől-fához, de végre is csak annyit értem el, hogy betettem egy dobozkészítő gyárba fedélkészítő munkásnőnek.

Eleintén szorgalmasan dolgozott. A tulajdonos még dicsérte is. De nem sokáig tartott a szorgalom. Hamarosan beleunt. Már a második héten kezdett későn bejárni a gyárba s mikor megintették, dühösen odavágta, hogy ő nem paraszt, aki fel tudjon hajnalban kelni.

Már akkor kidobták volna a gyárból, csak rám való tekintetből túrték. De mindig baja volt, s ilyenkor mindig a nyakamra jött. Bizonyosan megint kifelé áll a rudja, most is azért jött.

Kértem a barátomat, hogy hívassa be.

— Vagy idegen előtt resteli magát?

— Oh azon már túl van.

4—4 kor. Klaniczay László, Zsiros Sándor, Müller Lajos, Demeter József 3—3 kor. Abel Gy., Dombrovsky L., Glausz György, Aleszay Rezső, Pour Jenő, Sulek György, Würth Dezső, Herrman István, idb. Czentner Ignác 2—2 kor. ifj. Czentner Ignác 1 kor. Felülfizettek: Zellei Oszkár 5 kor. Dóbisz J., Oberna N., Guttmann N., Drevota V., Kacsmarik S., Vásárhelyi S. 2—2 kor. Vozáry B., Vass Lénárd, Chausser F., Zbronkó Gy., Götz István, Rozmán N., N. N., Kiss Józsefné. Skuta N. Kadlec F., Szucsam B., Gazda István, Kálnai N., Mustu N., Goldstein N., Ladányi B., Mucsay Gy. 1—1 kor. Rubint István, Sakladan N., Prosek Gy.-né 60—60 fill. Hlavács S., Simon L. 50—50 fill. Pázsicky I., Kiss Nagy József. 40 fill. Horváth S., N. N. 20—20 fillér. Az összes bevétel volt 784 kor, melyből az összes kiadásokat leszámítva, marad tiszta jövedelem 300 korona, mely a helybeli nőegylet pénztárába szolgáltatót a jelzett jótékony célra.

Tűzoltó mulatság. A borongós, esős idő dacára a jul. 19 én rendezett nyári táncmulatság elég jól sikerült. igaz, a hangulat mint maga az idő kissé nyomott volt s a pénzbeli eredmény bármily jó is volt, a mulatság nem sikerült úgy, amint az edig minden évben szokott sikerülni. Mindkét nembeli fiatalság igen kis számban volt képviselve, de különösen fiatal ember imitt-amott akadt s csodák csodája a világ postából több pénz befolyt mint előző években; ez különben kedves elárúzóinkat dicséri, de legkiváltképen Cracza Mariskát, aki igen szép eredménnyel vétette s ugyan úgy kapta a képes lapokat. Bár Páva Ilonka sem messze járt tőle, egymagától a ... mester úrtól 20 darabot, hát még a többi. A mulatság tiszta bevétele mlndegy 225 Korona.

Felülfizetések. Az önkéntes tűzoltó egylet Vasárnapi mulatságán a következő felülfizetéseket kapta, amelyekért e helyen is köszönetét fejezi ki. Sajóvárkonyi önk. tűzoltó egylet 5 K. Botta L. 4 K. Klein J. 4 K. Klein S. 3 K. Farkas M. 3 K. Vozáry B. 3 K. Offer O. 3 K. 2 K. Koleszár J. 2 K. Dobrovolni J. 2 K. Pekáry N. 2 K. Weisz L. 2 k. Fodor J. 2 K. Klenga D. 1 K. 60 fill. Schuch F. 1 K. Blaskó V. 1 K. Bohus J. 1 K. Pap L. 1 K. Zbronkó Gy. 1 K. Osváth 1 K. Lukács B. 1 K. Mikola B. 1 K. Guttmann 1 K. Offer N. 1 K. Löcsös J. 20 fill.

A vevő hitelképessége. Ha az eladó csak arra esetre kötelezte magát szállításra, ha a vevő hitelképességéről meggyőződik és utóbb kiderül egy oly tényállás, mely szerint a vevőt hitelképesnek nem tarthatta az átadásban való késedelem esetén kötelezett kötbért a Kuria 938/906 sz. alatt hozott ítélete szerint megfizetni nem tartozik. Egyik másik esetben 466/906

Magas, sovány, fekete ruhás nő lépett be. Fekete kendője a sok használattól zöldre vált már. Korán megöregedett, fakó arca, tele volt ráncsal. Csak két nagy fekete szemé őrizte meg régi fényét.

— Valaha három vármegye fiatalsága versengett ennek a szemnek egy meleg tekinteteért!

— Nos, mi jót hozott? kérdezte az ügyvéd.

— Jót én sohse hozok. Bocsásson meg, hogy megint alkalmatlankodom. Nincs egy fillérem se! Tegnap óta egy falat sem volt a számban.

— Hiszen tegnap kapta ki a fizetését?

— Igen, de még tegnap el is költöttem.

— Sajnálom.

— Én nem sajnálom, — hogy elköltöttem.

Hallgassa meg ügyvéd úr, hogy történt a dolog. Vendéglőben, már t. i. olyanban, minőre nekem telnék, nem tudom megenni az eledelt. A gyárba szoktam magammal vinni mindig valami enni valót és egy kis kávéházban, a gyár mellett, szoktam meg enni. Tegnap is ott voltam, egyik asztalnál egy ember ült, aki a pincért tegezte, úri módon parancsolgatott és hordatta a konyakot. A ruhája nagyon nyit-

sz. alatt a Kuria kimondta, hogy hitelben való eladásoknál az eladónak a vevő hitelképessége iránt az előzetesen, nem pedig az ügylet megkötése után kell tájékozódnia, tehát a vevő vagyoni helyzetéről utóbb nyert kedvezőtlen értesítés őt a teljesítés megtagadására fel nem jogosítja.

A végrehajtási novella. Kereskedők, iparosok, pénzügyezetek és ezeken kívül a hitelezők és adósok óriási táborra mérhetetlen felháborodással néznek a végrehajtási novella közeli életbeléptetése elé. De nem összetett kezekkel várják vitális érdekeiknek letapodását, hanem az országban mindenféle, mint a méhkas felriasztott népe, zsongnak, tanakodnak az emberek annak a problémának a megoldása felett, hogy miként lehetne a károsodásokat preventív intézkedésekkel elhárítani. Akinek már lejárt követelése van, fut a bíróhoz, hogy peresítse, kérés, könyörgés, fizetési ígéret nem ér semmit, a megriadt hitelezők most csak a saját érdekeik mentésére gondolnak. Akinek a követelése pedig nem jár le, igyekszik azt okkal-móddal lejárttá tenni, szóval minden hitelező minden adósának a torkára teszi a kést, mert novella erre rákényszeríti. A hitelnyújtás pedig teljesen megszűntnek mondható; a pénzügyezetek már csak a jelzálogfedezetek ellenében folyósítanak kölcsönöket, a kereskedők, iparosok sem hiteleznek, a többek közt megszünt a részletfizetésre való elárúsítás, mely pedig bár mit mondanak róla, sok szegény emberre nézve áldás volt. És a kavarodás közepette rendületlenül, ridegen áll Günther Antal, a zord igazságügy miniszter az egyetlen ember, akinek szavától függ, hogy mikor sujt le a villám a végrehajtási novella életbeléptetése alakjában. A törvény 31. §-a minden fix határidő kifizetése nélkül a minisztert bizza meg a rettenetes novella végrehajtásával. Neki, egyedül neki adatott még a hatalom az új törvényt nyomban a szentesítés után életbe léptetni, vagy az életbeléptetést elhalasztani. A miniszter ezen jogára irányítja most a „Magyar Kereskedők Lapja“ az összes érdekelt figyelmét. Kereskedőknek, iparosoknak, pénzügyezeteknek, illetve ezek érdekképviseleteinek országszerte meg kellene mozdulni azon célból, hogy az igazságügyminiszter a törvény végrehajtását a parlament újból való egybegyűléséig elhalassza, hogy a törvényhozásnak módja legyen a hibás határozmányok korrígálására. Ha most e célból az Omke, annak vidéki körzetei, a kereskedelmi és iparkamarák, kereskedők és iparosok helyi egyletei, a pénzügyezetek országos szövetsége, stb. egyértelműleg, egyaránt keze fognának, sürgős előterjesztéseket intéznének ez ügyben az igazságügyminiszterhez és abban a novella máris jelentkező romboló hatását ki-

mutatnák, azt hisszük, még meglehetne gátolni a törvény életbeléptetését. Az akcióba be kellene vonni a városok képviselő-testületeit is, melyeknek sok kereskedő, iparos, pénzügyezeti igazgató stb. tagja van, akik keresztül vihetnék, hogy a megzaklatott nagyközség érdekében a jelzett irányban a városok is felszólaljanak. Csak ez az egy módja van a veszély elhárításának, vagy legalább elodázásának, de ezt a módozatot a siker reményével csak akkor lehet alkalmazni, ha a mozgalom azonnal megindul s a vonatkozó kérvényeket lehe öleg küldöttéig az érdekképviseletek a miniszter kezeihez gyorsan eljuttatják.

Marha kereskedők figyelmébe. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara felhívja az érdekelteket figyelmét arra, hogy Horvát-Szlavon országban a gyenge széna termés folytán a marha nagy tömegben piacra kerül. Kívánatos tehát, hogy e kedvező vételi alkalmat az érdekeltek minél nagyobb számban kihasználják. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara készséggel ad utasítást arra nézve, hogy a legnehezebb fajok, mely vásárokon kerülnek piacra.

A gabona-hajófuvar fölemelése A kartelben levő hajózási társaságok a gabona-fuvarozási díjtételeket augusztus elsejétől kezdve augusztus 20-ig 3-4 fillérrel, azontul pedig további 3-4 fillérrel felemelték 50 kg.-ként. A díjtételek nem túl magasak és azok meg állapításánál nagyjában tekintettel voltak az ideai termés közepes eredményére. Természetesen találjuk, hogy ősszel magasabb tételek jogsultak, de viszont elvárható, hogy a tavaszi fuvardíjak megállapításánál épp oly gyorsan jár el majd a kartell, mint a felemelésnél. Az elmúlt félesztendő nem nagyon kedvező visszatekintést enged a hajózási üzletre, mely főleg a nagyobb társaságoknál pangott, a gyenge gabonatermés következtében. Tengeriben rekord-termésűnk volt ugyan és a hajósok legalább e cikkben számítottak nagyobb forgalomra, de ez a reményünk sem valósult meg, mert a viszonyok úgy alakultak, hogy az idén igen nagy mennyiségű tengeri vasuton szállított el és ez által ettől is elestek. Azonfelül a vizállás is nevezetesen a Drávában és a Szávában, kedvezőtlen volt és így nagyobb tételek elhajózása elmaradt. A társaságok előnyét láták a kartellnek, mert gyenge foglalkoztatásuk mellett magas tételeket szedhettek, miáltal nérekonpenzációt nyertek, természetesen a gabona kereskedelem kárára. A jövő évad kiállításai némileg kedvezőbbek a múlt évinél. míg tavaly épen a vízi állomások körül, a Bácskában és Bánátban, a legrosszabb volt a termés, az idén e helyeken középtermést takarítottak be és feltehető, hogy innen elég nagy

mennyiségű gabona veszi majd útját a Dunán felfelé. A Balkánon az aratás kedvezőbb a tavalyinál, a tengeri jó közép-hozamot ígér, így tehát az aldunai forgalom nagyobbodására is számítani lehet. Ha még tekintetbe vesszük, hogy idej tengeri termésünk nem lehet már oly jó mint a tavalyi, de a Bácskában, Bánátban és Szerémségben mégis középtermés remélhető, arra következtethetünk, hogy a hajózási üzlet az idén kedvezőbb konjunkturák előtt áll, mint az elmúlt esztendőben.

Szövő ipari szakiskola. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara felhívja az érdeklődők figyelmét az itteni (Németország) felső szövő ipari szakiskolára (Höhere Webschule), mely hatalmas tescstilközpontban fekszik. Az iskola, mely 10 év óta áll fenn, magyar mérnök, Dr. Schatz Dezső igazgatása alatt áll.

Adó mentes benzin ára. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur f. é. július hó 7-én 59651 sz. a. kelt leirata szerint a benzinmotorral dolgozó kisiparosok és kisgazdák részére szükséges motorbenzin mérsékelt eladási ára f. é. október hó végéig, illetőleg további intézkedésig métermázsánként 16 (tizenhat) koronába állapított meg.

Széna, szalma, tűzifa szállítás. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a cs. és kir. 6. hadtest hadbiztossága a Miskolc, Eger és Gyöngyös állomásokon szükséges széna, szalma és tűzifa szállítására árlejtést hirdet. Az ajánlatok legkésőbb f. é. július hó 31-ig a cs. és kir. élelmezési raktárnál, Kassa, nyújtandók be.

A dánosi rablógylkosság leírása. A rablógylkosság előtt. A rablógylkosság elkövetése. A nyomozás. A rablógylkosság üldözése és elfogatása. Az esküdtszéki főtárgyalás. Az ítéletek. Hivatalos adatok és gyorsírói jegyzetek alapján írta Themis. **Kapható Herrman István papírárú kereskedésében Ózdon Puzstavasvár Grósz-féle ház.**

CSARNOK.

Hét vágás.

Kolombácsi.

Uram! Szerkesztő Úr! Ön ajánlotta fel lapjában ezt a helyet, amit ezután hetenként nekem kellene betöltenem; Ön volt az, aki ösztökélt, hogy mártsem már be kalamárisomba tollamat s akkor tette ön ezeket, amikor már ismerte pennámat.

Meggondolva a meggondolandókat, amint látja szegre akasztottam békességes életemet s nyakamba a háborúságot. Kóstolólul ime hetet vágok, ha tetszik és ha önt nem vágják érte fejen, minden héten meg csinálom hét vágásomat a következő feltételek mellett: ha életemet biztosítja, ha gondoskodik nekem oly élvezetről, amely fölöslegessé teszi az éji sötétben való barangolást az igaz szóért bottal fizetnek legszívesebben, ha magára veszi mindazt a „hogy a fene egye meg“ és más hasonló jó kívánatokat, amiket a hét vágásokért fogok kapni s végül, ha 43 rokonomnak és ismerősömnek tisztelet példányt küld lapjából mindaddig amíg én vagdalódzok benne. Azt hiszem feltételeim elég szerények.

Kedves és nem kedves uraim, édes és nem kedves hölgyeim, önöktől csak egyet kérek: ha nem jól vágok, kiméltlenül vágjanak vissza, hadd tudjam meg, mikor találtam meg fejen a szeget.

2. *Cigány vagy úr?* Ha a jó Úristen fiskálisnak teremtette az embert, hát legyen fiskális, ha papnak hát pap, ha zenésznek, hát csak legyen zenész. Ha az tud lenni az ember, amivé lett, embernek tartatik, a szó igaz értelmében, ha más akar lenni mint ami, hát az is embernek tartatik, ékesítve azonban e szó bizonyos jelzőkkel.

tes volt, a pincér gyanakodott és a sok parancsolgatás után szerették volna látni a pénzét is.

Éppen mikor befejeztem az ebédemet, akkor állt elő a kávé, hogy fizessen.

— Mi az ördögből fizessek? kiálltotta a részeg ember rekedtes nevető hangján. A kávé rendőrt hivatott s beakarta kísértetni.

A részeg ember még részegségében is méltósággal állt föl s valami írásfélét dobott oda a rendőrnök.

Én Bay Ábris vagyok. Az apám Bay Péter volt, az alispán! Nemes embert nem szabad elfogni.

Csakugyan ő volt. A híres Bay Ábris, aki valaha halálígg szerelmes volt belém. Kikosaraztam, mert örült voltam. Talán én vagyok az oka, hogy tönkre ment. Talán az egész élettel tartozom neki, hát csak kifizethetem érte ezt a kis kontót.

— Kifizette a kontóját? Oda adta az egész heti keresményét?

— Oda hát.

— S Bay Ábris úr mit szólt hozzá?

— Semmit. Nem is tudta meg. Azt mondták neki, hogy csak menjen haza, minden rendbe van.

— S ha én most nem adnék magának semmit? Éhezne tovább s nyugodt lenne, hogy a pénzét odadobta egy lumpnak a pálinkázása fejében?

— Éhezném tovább! Csak nem engedhetem, hogy egy Bayt becsukjanak! Mindnyájunk szegylene lett volna!

A megtört fényű szemekbe mintha egy percre visszazállott volna a régi fény, a régi büszkeség lángja s megroskadt termete is egy pillanatra mintha kiegyenesedett volna, míg ismételte:

— Mindnyájunk szegylene lett volna, mindnyájunké, akik nemesek vagyunk.

Tekintete egy pillanatig mintha ott kalandozott volna a multban s mintha ott látta volna maga körül repdesni a Fráter-címer aranyos darvát, meg a Bayék ezüstös szárnyú sasmarát és azután büszkén nézett az ügyvédre mintha csak azt akarta volna neki mondani:

— Érted is te ezt! A te apád szücs mester volt!

Hanem hamarosan kialudt ez a büszke tekintet. És a rimánkodó, szegény, levert teremts lett újra, aki alázattal kérte az ügyvéd urat, hogy „kölsönözzön“ neki néhány koronát.

Hogy zenészeink a tűzoltó mulatságon mik akartak lenni, akik ott voltak láthatták: urak. Igen urak akartak lenni s nem tudom, nem minket néztek-e vegyes cigány népnek, akiknek bizony jól muzsikálni nem is érdemes. Kedves barna urak, ha magácskáék ily cudarul megválogatnak bennünket, jövőre mi is akként cselekszünk önökkel szembe.

3. *Vihar a Balaton-ban.* Uraim ismerik önök a Balatont, sőt tán akadnak közöttük akik fűr-döttek habjaiban (mint én) akik úsztak benne akik eláztak benne (mint én) és akik a kis halász lányka horgára kerültek (mint én.) Vihar volt ott a héten s a szép halász leányka (aki zavarosban vohse halászott) azt mondá: el innen, más vizekre, más vizeken másként fúj a szellő. Ugyan e szavakkal jó a viharos Balatonba az a másik reménykedő kis halász leány, aki a Balatonba arányhalakat vél találni.

4. *Egy ötös.* Aki adta szívesen adta, aki kapta szívesen át engette volna akárkinek azt a ropogós ötöst. amihez akarátán kívül juttatta hozzá jó szerencsége. Hogy megtörtént úgy hiszem sokan tudják már s akik tudják mosolyognak, nevetnek, kacagnak avagy megbotránkoznak rajto. Birálgatjuk, latolgatjuk a dolgot, egyikünknek mérlegén az adományozó, másikunkén az adományban részesített lesz a nyertes fél.

Nekem is meg van ez esetről a magam véleménye de Isten mentsen, hogy ezen a helyen a nagy közönség elé álljak ki vele. Nem a nagy közönség miatt, mert hisz önök közül egyik rész azt mondaná igazságosan van, a másik azt, hogy nincsen, hanem az adó és a kapó miatt. Ők másként bánának el velem. A kapó egyszerűen lesajnálna s egyáltalán nem venne figyelembe lelkemnek néha napján jelentkező azon vágyát, hogy a hangok szárnyán kiemelkedjék nehéz gondjaiból; az adó pedig gyönyörrel tagadná meg ezután „pénzügyi kéresemet“ amik pedig igen gyakran ismétlődhetnek meg ezután is. A dologhoz azomban hozzá kell szólnom, de, hogy jelentéktelen legyen hozzá szólásom, csak azt mondom: az adományozóban tisztelnünk kell a férfias bátor-

ságot, hogy adni mert, az adományban részesített pedig azért, hogy ama perczben nem vesztette el nyugalma s az ötöst váltatlan zsebre vágta. Még csak azt se mondta: itt a hiba!

5. *Nem boldog a magyar?* Hm-hm mit csináljunk edes? Egy úri ember kérdezte ezt unatkozó pajtásától, amely kérdésre különböző indítványok tétele és el nem fogadása után így szólt az egyik: Pajtás, be megyünk a faluba, még pedig V.-hez. Te még be hozzá először, néhány percz mulva dolgod akad a Népkertben s illendő búcsú hajlongások között eltávolzol, a többit én végezem. Be megy az ur s végzi teendőit. Amint eltávozik, rá egy pár perczre sietve lép be a másik ur.

Jó napot V. ur! Ugyan kérem nem volt itt M. Ur?

De hogy nem, kérem, ebben a szent perczben ment el tőlem, amint mondá, a Népkertben van neki dolga.

— Ejnye, ejnye a gyárban sürgősen szükség volna reá, ugyan kérem nem lenne oly jó átmenni érte, tudja fogadásom tiltja hogy a Népkertbe menjek!

— Kérem, kérem — és siet el. Az ur ki ott maradt pár pillanat mutva szintén ki jö V.től, az ajtót maga után csukja s a közelbe meghúzódva várja a jövendőket. Pár percz s V. és M, ur sietve jönnek. Nagyon néznek, midőn az ajtót csukva találják. Rövid gondolkodás után fogják magukat s az udvaron keresztül igyekeznek a szobába jutni. Mire be mennek, az ur a szoba közepén iszonyuan kacag s az ajtók tárva nyitva állnak. Mind a három ur kacag.... Hej, ha én egyszer ilyesmikre is rá érnék!!

Van még egy másik is! Egy társaság mozog a késő esteli sötétben a fő-utcán fölfelé. Vig urak, jó hangulatba valamennyiök, a szándékuk, nemes céljuk végső pontja a: Balaton. A „Magyar“ előtt hintóján szunyókáló kocsis ugyan elbámult, amidőn egy erőlyes hang oda kiált: Kocsis fordulj meg, vigy el minket Balatonba. Mit volt mit tennie megfordítja hintó-

ját s a vig társaságból két ur felülvén, elrobog a mondott kávéházig. Amint a robogó hintó megállt, a kávésnak nagyot dobbant a szíve, legalább az alispán urat vélte belépni az ajtón, midőn a vig társaság beállított. Uraim hát ki mondja, még, hogy nem boldog a magyar?

6. *Cigány tanya.* Gólya szállt le a héten a cigány tanyára, megszületett a kis purdó, hanem sokáig nem örülhetett a szép életnek, két perccet élt és megboldogult. Az anyja csak azt látja, nem él, ki szállt belőle a lélek, hogy mi ölte meg az első perczekben nem is sejtí, pedig a betegség ott rágódik az ő testében is, ott tenyészik piszkos tanyájukban.

A legrettenesebb betegség, amely megrohaszt testet és lelket s amely apáról száll át a fiura; pokoltól szabadul az meg, akit csecsemőkorában megöl.... Ezt a szörnyű betegséget a cigány tanyáról szerte hordják a faluba. Azok a ompos, szennyes, örökké részeg cigány leányzók akik éjjel és nappal minden alkalmat megragadnak, hogy betegségtől undok testüket tudatlan férfiaknak eladják. Vallyon hány családi boldogságot tesznek ez uton tönkre, hány férfi testet indítanak rothadásnak még életében? Akárhányat, de azoknak a lelken szárad, akik tehetnének róla, hogy ez ne történhessen meg!

7. *Ki a legény?* Csodálatos az arlóji jegyzőválasztásnál senki nem jött szóba Kádár és a tisztelendő. Amikor befutotta a hír Ózdot, hogy ki a győző, senki sem mondotta a nyertes fél nevét azt mondá mindenki B.... nyert! Én tovább megyek és azt merem mondani, itt nincs emberről, nincsen jegyzőről szó, az igazság az, hogy a katolikus vallás győzedelmeskedett a reformátuson. Hogy ki vitte ebben a harcban a zászlót, azt méltóztatnak tudni és, hogy az a zászló imitt-amott be is szennyződött azt szintén tudja mindenki.

Ez mellékes és minden mellékes, a fő, hogy a cél eléretett s a győző betakarja magát azzal a hagyományos nem igazsággal: a cél szente-síti az eszközt.

Reich Lajos bérkocsitulajdonos ÓZD. Pusztavasvár,

Ajánlja fogatait bármikor és bárhová, mérsékelt díjazás mellett. Teher szállítást is elfogad.

A vasuti állomáshoz és vissza állandó közlekedés minden induló és érkező vonathoz. 7-?

Telek vásárlás

Bolyok és Pusztá-Vasvár között, az ország-út mentén, mintegy 10,000 négy-szög-öl területű

házhelyeknek alkalmas

szántó föld, kissébb parcellákba felosztva, jutányos áron eladó, venni szándékozók jelentkezzenek Bolyokon

Grosz Dávid
tulajdonosnál

Tisztességes szolid fiatal ember ki a

rőfős szakmában

teljesen jártas fölvéteik

Novotny Antalhoz
Borsodnásasd.

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen
Legjobb arcszépítő szer a
Violette Crème

Mely az arcnak üdéséget, bárszony finomságot kölcsönöz. Legbiztosabb szer májfoltok, pattanások, szeplő, bőrtatka (mitesser) és a bőr minden tisztátalansága ellen.

Teljesen ártalmatlan, kipróbált szer mely az arcot nem teszi fényessé, hanem szerencsés összetételénél fogva arra üde hamvaságot varázsol. Ezen előnyeinel fogva a többi hasonló készítményeket jóval felülmúlja.

Kapható egyedül az előállítónál:

Ádám Lajos gyógyszerész
Szent Antal gyógytárában
Ózd.

Paratlan és csodás hatást.

Egy tégely ára 1 korona

Két jöházból való ügyes fiú asztalos tanoncúl felvétetik

Zbronkó Gyula asztalos üzletében
Ózd.

100,000 drb. készlet	Szegfű és Rózsa	100,000 drb. készlet
-------------------------	-----------------	-------------------------

Skorka János rózsa és szegfűtelep tulajdonos ajánl. direkt külfországból beszerzett óriás virágú Rem. szegfűket és nyakba nemesített bokor- rózskákat. E nagy készlet miatt egyideig 30 százalékot engedélyezek.

Arjegyzék ingyen és bérmentve
Több díjjal kitüntetett nagy virágkötészetemben mindenféle csokrok, koszorúk mélyen leszállított áron készíttetnek.

Tenyészto telepemről vágott virágjaimat és begyökeresedett cserepekben nyiló rózskákat, szegfűket, jáczintokat stb. a legolcsóbb napi áron szállítom.

Sok nemes fajú szegfűmagvaimról szóló név-, árlappal készséggel szolgállok.

Skorka János

5 hold rózsa és szegfű telepe
B.-Szarvason.